

Slovenská lekárska spoločnosť

PROGRAM

trinásteho slávnostného uvádzania osobností do
Dvorany slávy slovenskej medicíny

Prezentácie:

„*Spomienka a odkazy prof. MUDr. T.R. Niederlanda, DrSc.*“
(prof. MUDr. Jozef Holomáň, CSc.)

„*Doc. MUDr. Karol Holomáň, CSc. – odkaz pre ďalšie generácie*“
(prof. MUDr. Ingrid Brucknerová, PhD.)

Výstava fotografií motýľov:

MUDr. Viliama Revického „*Lietajúce šperky*“
a

Výstava fotografií obrazov z maliarskej tvorby:

MUDr. Štefana Bodnára, MPH „*Impresie*“ a MUDr. Mareka Kajana „*Ludské telo ako umenie*“

Vystúpenie klavírneho virtuóza Richarda Rikkona:

A. Vivaldi/R.Rikkon: „*Winter*“

Queen/R.Rikkon: „*Bohemian Rhapsody*“

A.L. Weber/R. Rikkon: Koncertná parafráza na tému „*Memory*“ z muzikálu Cats

A. Chacaturian/R.Rikkon: „*Šablový tanec*“

27. jún 2023 (utorok) o 13.30 hod.

Hotel Sorea Regia, Kráľovské údolie č. 6, 811 02 Bratislava

Program:

1. Zahájenie podujatia (Dr.h.c. prof. MUDr. Ján Breza, DrSc., MHA, MPH)

- privítanie hostí, ocenených, vystavovateľov a účastníkov podujatia

2. Hudobný program – klavírne vystúpenie Richarda Rikkona

- A. Vivaldi/R.Rikkon: Film music „*Winter*“

3. Odovzdanie najvyššej ceny a pôct SLS

- **Čestná cena Teofila Rudolfa Niederlanda** - prof. MUDr. Jozefovi **Holomáňovi**, CSc.
- **Čestné členstvo SLS** - prof. MUDr. Júliusovi **Mazuchovi**, DrSc.
- **Medaily SLS** „Propter Merita“ udelené pri príležitosti životného jubilea:
 - **Zlatá medaila SLS**: prof. MUDr. Pavlovi **Jarčuškovi**, PhD. a MUDr. Petrovi **Slovíkovi**
 - **Bronzová medaila SLS**: MUDr. Petrovi **Makarovi**, MPH
- **Medaila založenia Společnosti lékařsko-slowanskej** udelená pri príležitosti 75. výročia činnosti Špecializovanej nemocnice sv. Svorada , Zobor, n.o. Nitra (prevezmú ju: MUDr. Plamen **Kabaivanov**, riaditeľ nemocnice a MUDr. Daniel **Magula**, CSc., námestník lekárskej zdravotnej starostlivosti

4. Hudobný program – klavírne vystúpenie Richarda Rikkona

- Queen/R.Rikkon: „*Bohemian Rhapsody*“

5. Prezentácie

- prof. MUDr. Jozef Holomáň, CSc. „*Spomienka a odkazy prof. T.R. Niederlanda, DrSc.*“
- prof. MUDr. Ingrid Brucknerová, PhD. „*Doc. MUDr. Karol Holomáň, CSc. – odkaz pre ďalšie generácie*“

6. Hudobný program – klavírne vystúpenie Richarda Rikkona

- A.L.Weber/R.Rikkon: Koncertná parafráza na tému „*Memory*“ z muzikálu Cats

7. Uvedenie osobností slovenskej medicíny do Dvorany slávy SLS – I. časť

- prof. MUDr. Pavol **Pafko**, DrSc. – MUDr. Milan **Onderčanin**, PhD.
- doc. MUDr. Karol **Holomáň**, CSc. – MUDr. Michal **Králik**, CSc.
- Prof. MUDr. Emil **Matejiček**, DrSc.

8. Hudobný program – klavírne vystúpenie Richarda Rikkona

- A. Chacaturian/R.Rikkon: „*Šablový tanec*“

9. Uvedenie osobností slovenskej medicíny do Dvorany slávy SLS – II. časť

- prof. MUDr. Alexander **Rehák**, DrSc. – prof. MUDr. František **Švec**, DrSc.
- prof. MUDr. Juraj **Švec**, DrSc. – prof. MUDr. Viliam **Thurzo**, DrSc., ak. SAV a ČSAV
- prof. MUDr. Štefan **Velgos**, DrSc.

10. Prehliadka výstavy fotografií z umeleckej tvorby lekárov

Projekt Dvorana slávy SLS

Cieľom vzniku projektu „*Dvorana slávy slovenskej medicíny*“ a jeho realizácie je popularizácia popredných osobností slovenskej medicíny, ktorí významnou mierou prispeli k budovaniu slovenskej medicíny, medicínskeho školstva a vzdelávania, k zvyšovaniu odbornej úrovne poskytovanej zdravotnej starostlivosti u nás, k šíreniu dobrého mena slovenskej medicíny doma a v zahraničí, najmä tých, ktorí sa zaslúžili o vznik a rozvoj Slovenskej lekárskej spoločnosti.

Slávnostné uvedenie osobností slovenskej medicíny do Dvorany slávy slovenskej medicíny je spravidla spojené s výstavou obrazov a umeleckých prác, najmä lekárov a zdravotníckych pracovníkov, ktorí sa v rámci svojich záľub venujú aj tejto umeleckej činnosti.

Osobnosti slovenskej medicíny uvedené do Dvorany slávy SLS

9. september 2013

- Prof. MUDr. Teofil Rudolf Niederland, DrSc., akademik SAV
Výstava obrazov MUDr. E. Nevickej, CSc. „**Pokoj v duši**“

25. marec 2014

- Prof. MUDr. Gustáv Čierny, DrSc.
- Prof. MUDr. František Makai, DrSc.
- MUDr. Imrich Sečanský
- Prof. MUDr. Ján Štefanovič, DrSc., akademik SAV, člen korešpondent ČSAV
Výstava obrazov prof. MUDr. Fedora Šimka, CSc., FESC „**Krása okamžiku**“

16. december 2014

- Prof. MUDr. Dionýz Dieška, DrSc.
- Prof. MUDr. Rastislav Dzúrik, DrSc.
- Prof. MUDr. Alica Kapellerová, DrSc.
- Prof. MUDr. Michal Valent, DrSc.
- Prof. MUDr. Karol Virsík, DrSc.
Výstava výberu z medailárskej tvorby
akad. sochára Mariána Polonského „**Pocť medicíny v kove**“

15. apríl 2015

- Prof. MUDr. Emil Kmety, DrSc.
- Prof. MUDr. Rudolf Korec, DrSc.
- Prof. MUDr. Anton Pontuch, CSc.
- Prof. MUDr. Vladislav Zikmund, DrSc.
- Prof. MUDr. Vladimír Zvara, DrSc., akademik ČSAV a SAV
Výstava fotografií mimo vedeckej tvorby
prof. MUDr. Vladislava Zikmunda, DrSc. „**Zrkadlenia**“

8. december 2015

- Prof. MUDr. Gustáv Čatár, DrSc.
- Prof. MUDr. Michal Horňák, DrSc.
- Prof. MUDr. Branislav Lichardus, DrSc.
- Prof. MUDr. Miroslav Mydlík, DrSc.
- Prof. MUDr. Adriena Sakalová, DrSc.
Výstava fotografií obrazov z maliarskej tvorby
doc. MUDr. Mariána Bátovského, CSc., mim. prof. „**Portréty**“

14. jún 2016

- Prof. MUDr. Leodegar Cigánek, DrSc.
- Prof. MUDr. Ivan Ďuriš, DrSc.
- Doc. RNDr. PhMr. Milan Lehký, CSc.
- MUDr. Eva Siracká, DrSc.
- Prof. MUDr. Jozef Strelka, DrSc.
Výstava fotografií obrazov z maliarskej tvorby
MUDr. Igora Pappa, CSc. a MUDr. Evy Nevickej, CSc. „**Momentky z krás života**“

14. december 2016

- Prof. MUDr. Vladimír Haviar
- Prof. MUDr. Mikuláš Hrubisko, DrSc.
- Prof. MUDr. Martin Janec, DrSc.
- Prof. MUDr. Karol Kapeller, DrSc.
- akademik MUDr. Karol Šiška
- Doc. MUDr. Ján Štencľ, CSc.
Výstava fotografií šperkov a umeleckých fotoobrazov z tvorby
Mgr. Art. Martiny Minárikovej „**Mikro a makrosvety**“

19. september 2017

- Prof. MUDr. Ivan Balažovjeh, DrSc.
- Prof. MUDr. Jozef Černáček, DrSc.
- Prof. MUDr. Juraj Červenka, CSc., akademik SAV,
- Prof. MUDr. Ladislav Dérer, DrSc., akademik ČSAV
- Prof. MUDr. Ladislav Chmel, DrSc., člen korešpondent SAV
- MUDr. Karol Kleibl, CSc.
- MUDr. Karol Mika
- Prof. MUDr. Zoltán Oláh, DrSc.
- Prof. MUDr. František Pór
- Prof. MUDr. Ivan Žucha, CSc.
Výstava fotografií z umeleckej tvorby lekárov
MUDr. Ljuba Bachárová, DrSc., MBA „**Okolo mňa**“
MUDr. Vlastimil Graus, PhD., MPH, MSc. „**Dentart**“

18. september 2018

- Prof. MUDr. Ladislav Badalik, DrSc.
- Prof. MUDr. Jaroslav Blahoš, DrSc.
- Prof. MUDr. Eva Brixová, DrSc.
- Prof. MUDr. Jozef Buchvald, DrSc.
- Prof. MUDr. Ján Lajda
- Prof. MUDr. Dagmar Michálková, DrSc.
- Prof. MUDr. Igor Riečanský, DrSc.
- Prof. MUDr. Jozef Rovenský, DrSc., FRCP
- Prof. MUDr. Jaroslav Siman, CSc.
- Dr.h.c. prof. MUDr. Ján Slezák, DrSc., FIACS
- Prof. MUDr. Anton Vavrečka, CSc.
Výstava fotografií z umeleckej tvorby lekárov
prof. MUDr. Ľudovít Gašpar, CSc. „**In natura**“
MUDr. Pavol Borecký, PhD. „**Čriečky**“

20. september 2019

- Dr.h.c. prof. RNDr. Jozef Čižmárik, PhD.
- Prof. MUDr. Konštantín Čársky, DrSc.
- Prof. MUDr. Stanislav Čársky, DrSc.
- Dr.h.c. prof. MUDr. Stanislav Kostlivý
- Prof. MUDr. Ján Kňazovický, DrSc.
- Doc. MUDr. Ladislav Kužela, DrSc.
- Prof. MUDr. Miloš Nosál, DrSc.
- Doc. MUDr. Julián Podoba, CSc.
- Prof. MUDr. Ivan Šimkovic, DrSc.
- Prof. MUDr. Pavol Šteiner, DrSc.
Výstava fotografií z umeleckej tvorby lekárov
MUDr. Július Činčár „**Môj malovaný svet**“
MUDr. Miloslav Dvorák, PhD. „**Ako to vidím**“

21. september 2021

- Prof. MUDr. Pavol Bakoss, DrSc.
- Prof. MUDr. Gejza Bárdoš
- Prof. MUDr. Ján Birčák, CSc.
- Prof. MUDr. Ján Černý, DrSc.
- Prof. MUDr. Svetozár Dluholucký, CSc.
- Prof. MUDr. Andrej Getlík, CSc.
- Prof. MUDr. Ján Gvozdják, DrSc.
- Prof. MUDr. Irena Jakubcová-Dérerová
- Prof. MUDr. Jaroslava Michaličková, DrSc.
- Prof. MUDr. Miroslav Anton Šašinka, DrSc.
- Prof. MUDr. Milan Zaviačič, DrSc.
- MUDr. Pavel Blaho
- MUDr. Vavro (Vavrínek Ján) Šrobár

Výstava fotografií
obrazov z umeleckej tvorby MUDr. Pavla Lackoviča „Potulky prírodou“
a odznakov zo zbierky MUDr. Igora Vica

28. jún 2022

- Prof. MUDr. Augustín Bárdoš, CSc.
- Prof. MUDr. Ivan Hulín, DrSc.
- Prof. MUDr. Milan Kokavec, DrSc.
- MUDr. Radko Alexej Menkyna
- Prof. MUDr. Vladimír Novotný, CSc.
- Prof. MUDr. Mikuláš Ondrejička
- Doc. MUDr. Juraj Payer, CSc.
- Prof. MUDr. RNDr. Rudolf Pullmann, PhD.
- Prof. MUDr. Ivan Stanek, DrSc.
- Prof. MUDr. Július Vajó, DrSc.

Výstava fotografií MUDr. Jána Hollého : „Na ceste z 20. do 21.
storočia“ a fotografií obrazov PharmDr. Miroslava Vörösa: „Miro
Vörös – PREMENY“

Dvorana slávy – kto si ju zaslúži?

Veď je ako kytica voňavých ruží,

je ako oslavná pieseň,

čo zaháňa tieseň

a žiari ako slnko na nebi.

Je ako oslavná báseň čo velebí

našu myseľ a srdce tiež,

je ako veža kostola,

z ktorej hlahol zvonov zavolá,

aby pohladil náš sluch.

Je ako dobrý duch,

ktorý ma poctil svojou návštevou.

*prof. MUDr. Anton Vavrečka, CSc.
Bratislava, 18. 09. 2018*

Rektori Univerzity Komenského (UK) a dekaní Lekárskej fakulty UK uvedení do Dvorany slávy SLS X. dňa 20.09.2019 pri príležitosti 100. výročia založenia UK 100. výročia založenia LF UK

1. Dr.h.c. prof. MUDr. Kristián **Hynek**, DrSc. (15.9.1879 – 11.1.1960), spoluzakladateľ UK, 1. rektor UK, predseda Profesorského zboru UK, 1. prednosta Internej kliniky LF UK (1919-1930),
2. Dr.h.c. prof. MUDr. Stanislav **Kostlivý** (30.10.1877 – 7.12.1946), spoluzakladateľ UK, 4. rektor UK, prezident Lekárskej komory pre Slovensko a Podkarpatskú Rus (1929-1939), 1. prednosta 1. Chirurgickej kliniky LF UK,
3. Dr.h.c. prof. MUDr. Jiří **Brdlík**, DrSc. (24.10.1883 – 6.7.1965), spoluzakladateľ UK, 8. rektor UK, 1. prednosta I. detskej kliniky LF UK (1919-1930),
4. Prof. MUDr. Viktor **Reinsberg** (12.6.1875 – 5.11.1938), spoluzakladateľ UK, 12. rektor UK, 7. dekan LF UK (1925-1926), 1. prednosta Kliniky pre choroby kože a pohlavné LF UK (1921-1938),
5. Prof. MUDr. Bohuslav **Polák** (6.10.1886 – 18.12.1955), spoluzakladateľ UK, 15. rektor UK, 8. dekan LF UK (1926/1927), 1. prednosta Ústavu pre farmakológiu a farmakognóziu LF UK (1920-1938),
6. Prof. MUDr. Gustáv **Müller** (18.3.1875 – 17.6.1949), spoluzakladateľ LF UK, 1. dekan LF UK (1919-1921), 1. prednosta Kliniky pôrodnictva a gynekológie LF UK (1919-1925),
7. Prof. MUDr. Antonín **Spilka** (17.1.1876 – 24.5.1948), spoluzakladateľ LF UK, 2. dekan LF UK (1921-1922), 1. prednosta Ústavu pre patologickú anatómiu, histológiu a bakteriológiu LF UK (1919-1927),
8. Prof. MUDr. František **Prokop** (23.1.1870 – 20.3.1953), spoluzakladateľ LF UK, 3. dekan LF UK (1921-1922), 1. prednosta Ústavu súdneho lekárstva (1919-1938),
9. Prof. MUDr. Stanislav **Růžička** (14.1.1872 – 6.11.1946), spoluzakladateľ LF UK, 4. dekan LF UK (1922-1923), 1. prednosta Ústavu pre hygienu a bakteriológiu LF UK (1919-1938),
10. Prof. MUDr. Roman **Kadlický** (25.12.1878 – 9.7.1948), spoluzakladateľ LF UK, 5. dekan LF UK (1923-1924), 1. prednosta Očnej kliniky LF UK (1919-1930),
11. Prof. MUDr. Zdeněk **Mysliveček**, DrSc., (13.9.1881 – 11.3.1974), spoluzakladateľ LF UK, 6. dekan LF UK (1924-1925), 1. prednosta Psychiatrickej a neurologickej kliniky LF UK (1919-1930),
12. Prof. MUDr. Miloš **Netoušek** (1.12.1889 – 29.10.1968), 11. dekan LF UK (1929-1930), nositeľ francúzskeho Radu Čestnej légie, 1. prednosta Ústavu pre všeobecnú a experimentálnu patológiu LF UK (1920-1925) a prednosta Kliniky internej propedeutiky LF UK (1922-1931).

Prof. MUDr. Pavol Pafko, DrSc.

(* 3. 6. 1940)

Prof. MUDr. Pavol Pafko, DrSc. sa narodil v Bratislave. Jeho otec bol právnik a pochádzal z Prešova, matka z Holešovic. Maturoval na Jedenástočnej strednej škole v Bratislave (1957). V Prahe bol prijatý na Fakultu všeobecného lekárstva, ktorú úspešne absolvoval v roku 1963. Po promócií začal pracovať ako asistent na Anatomickom ústave LF UK, kde pôsobil už počas štúdia. Po ukončení ročnej základnej vojenskej služby na leteckej základni v Časlavi začal pracovať ako lekár v nemocnici v Prahe Na Františku. V roku 1966 začal pracovať na III. Chirurgickej klinike I. LF UK, kde pô-

sobil väčšinu svojho profesijného života. Prednostom chirurgickej kliniky sa stal v roku 1992, viedol ju 18 rokov. Postupne zastával rôzne pracovné pozície od sekundárneho lekára, asistenta, docenta až profesora. V roku 1968 odišiel na stáž do Nordhornu v Nemecku a po návrate (1970) nastúpil na traumatologické oddelenie, kde u prof. MUDr. Jana Knoblocha, DrSc. na Bulovke zložil II. atestáciu z chirurgie (1972) a o rok bol vymenovaný za vedúceho lekára na traumatológiu. Neskôr sa začal venovať hrudnej chirurgii, najmä náročným operáciám pažeráka a pľúc. V roku 1981 získal titul kandidáta vied, o päť rokov sa stal docentom, habilitoval sa prácou na tému „*Vštrebávanie alkoholu a acylpyrinu po resekcii žalúdka*“. V roku 1989 získal titul doktora vied a následne bol menovaný za profesora chirurgie Univerzity Karlovej. V roku 1994 sa začal s kolektívom spolupracovníkov III. Chirurgickej kliniky I. LF UK pripravovať na transplantáciu pľúc. Súčasťou prípravy boli aj jeho zahraničné študijné pobyty v Londýne a vo Viedenskej všeobecnej nemocnici, pod vedením univ. prof. MUDr. Waltera Klepetka. Získané poznatky uplatnil aj pri náročnej operácii tumoru pľúc Václava Havla, prezidenta Českej republiky (1996). Prof. P. Pafko vo FN Motole úspešne uskutočnil prvú transplantáciu pľúc v Českej republike (1997). Program pod jeho vedením pokračoval až do 100-tej operácie. Po dosiahnutí veku 70. rokov odovzdal vedenie kliniky prof. MUDr. Robertovi Lischkem, CSc., ktorý dokázal so spolupracovníkmi pokračovať v úspechoch motolskej chirurgickej kliniky a naďalej budovať a rozvíjať toto prestížne pracovisko. Ako jediný v Českej republike bolo a je zaradené do najvyššej kategórie pre vzdelávanie v tejto veľmi náročnej odbornej špecializácii.

Odborná, vedecká, pedagogická, publikačná a verejno-prospešná činnosť prof. P. Pafka je veľmi rozsiahla, uznávaná a rešpektovaná odbornou i laickou verejnosťou. Desiatky rokov pôsobil vo vedení Českej chirurgickej spoločnosti ČLS JEP, niekoľko funkčných období bol jej podpredsedom, tiež vo vedení Hrudnej sekcie Českej chirurgickej spoločnosti. Rovnaké vysoké pozície zastával v Českej lekárskej komore, ktorá ho za zásluhy v oblasti medicíny a občianske postoje vyhlásila v roku 2015 za „*Rytiera českého lekárskeho stavu*“. Je členom mnohých nadácií poskytujúcich pomoc postihnutým osobám a podporujúcich vzdelávanie, ale aj odborných spoločností, pracovných skupín, rád a rôznych poradných orgánov. Patrí medzi veľmi obľúbených prednášateľov na odborných vedeckých podujatiach na Slovensku, kde má veľa priateľov, kolegov a spolupracovníkov a významne prispieva k rozvoju spolupráce českých a slovenských chirurgov. Má vynikajúce rečnícke schopnosti a často sa vyjadruje k rôznych témam a spoločenským problémom, čím sa stal mediálne známy. Za svoje odborné a morálne kvality získal mnoho počt a cien. Prezident Českej republiky mu udelil medailu za zásluhy v oblasti medicínskych vied. Je čestným členom Českej chirurgickej spoločnosti JEP a jej Čestnej rady, Slovenskej chirurgickej spoločnosti, Slovenskej lekárskej spoločnosti. Za prínos v medicínskom odbore traumatológia získal *Tošovského medailu*, za majstrovstvo v odbore chirurgia *Maydlovu medailu*. ČLS JEP mu v roku 2018 udelila Cenu Jána Evangelistu Purkyně. Slovenská lekárska spoločnosť mu udelila Zlatú medailu SLS „*Propter Merita*“, Medailu založenia Spoločnosti lekársko-slowanskej, Slovenská chirurgická spoločnosť najvyššiu poctu – Medailu prof. Kostlivého a prof. Čárskych (otca a syna), zakladateľov modernej slovenskej chirurgie. Prof. P. Pafko odovzdáva svoje skúsenosti v početných odborných publikáciách. Je autorom učebnice „*Náhle príhody brušné*“, knihy „*Causae mortis v chirurgii*“, „*Komplikácie v pľúcnej chirurgii*“. Spolu s prof. R. Lischkem vydal monografiu „*Pľúcna chirurgia*“. Svoje názory, myšlienky a životné skúsenosti publikoval v súbore úvah a reflexii s názvom „*Medicinami a tí druhí*“, alebo v knihe hovorov o živote „*Šlo to skoro samo*“. Známa je aj jeho záľuba v športe, najmä cyklistike a turistike.

Prof. P. Pafko je žiakom prof. MUDr. Františka Reháka, DrSc, jedného z najväčších československých odborníkov hrudnej chirurgie. Sám dokázal svojím nadaním, pracovitosťou, zručnosťou, vedomosťami a zásluhami dosiahnuť, aby bol tento odbor v Českej republike a bývalom Československu na európskej a svetovej úrovni. Svojimi pevnými morálnymi zásadami, postojmi, skromnosťou a nezištnosťou opodstatnene patrí medzi vážené osobnosti a uznávané odborné autority.

MUDr. Milan Onderčanin, PhD.

(* 18. 7. 1938)

MUDr. Milan Onderčanin, PhD. sa narodil v Bardejove. Od detstva však žil v prostredí bratislavského Starého mesta, kde absolvoval základnú a strednú školu, potom pokračoval v štúdiu všeobecného lekárstva na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského, ktoré ukončil v roku 1966. Po promócií začal pracovať v nemocnici v Šali. V roku 1971 získal špecializáciu v odbore chirurgia a v roku 1975 špecializáciu v odbore anesteziológia a resuscitácia. Stal sa zástupcom primára oddelenia anesteziológie a resuscitácie v nemocnici Šaľa. V roku 1981 bola otvorená nová nemocnica s poliklinikou v Galante, kde strávil najväčšiu čas svojho profesionálneho života. Bol prvým primárom oddelenia anesteziológie a resuscitácie, mal zásadný a významný podiel na vybudovaní tohto pracoviska, či už oddelenia intenzívnej medicíny. V roku 1985 tam bola zriadená anesteziologická ambulancia, ako jedna z prvých na Slovensku a v roku 1990 aj algeziologická ambulancia a stanica záchrannej služby. Bolo to pracovisko, ktoré svojou technikou vybavenosťou, erudovaným odborným personálom a úrovňou starostlivosti bolo v tom čase príkladom v celoštátnom meradle. Tu MUDr. M. Onderčanin vychoval ďalšiu generáciu anesteziológov, ktorí postupne odišli pracovať do vedúcich funkcií v odbore, v iných nemocniciach, napr. v Bratislave, Nitre a v Nových Zámkoch. Bol aktívny spoločensky aj v organizácii zdravotníctva. S jeho menom sú spojené mnohé podujatia, ktoré nemocnica organizovala a zapisala sa do povedomia širokej lekárskej verejnosti. Jeho zásluhou sa dostali na vysokú spoločenskú a odbornú úroveň. V rokoch 2000–2004 bol aj riaditeľom tejto nemocnice. Od roku 2004 je bol vysokoškolským pedagógom a odborným asistentom KAIM Lekárskej fakulty SZU Bratislava. V danom čase získal špecializáciu zo sociálneho lekárstva, ukončil doktorandské štúdium a v roku 2003 mu bol udelený titul PhD. Podieľal sa na postgraduálnom vzdelávaní lekárov z celej SR, bol školiteľom a oponentom mnohých odborných a diplomových prác. Vždy sa usiloval urobiť viac, ako mu to ukladali jeho pracovné povinnosti. Možno povedať, že okrem pozdvihnutia odboru anesteziológie a intenzívnej medicíny počas svojej lekárskej kariéry prezentoval svoje vedomosti a skúsenosti v mnohých prednáškach na odborných podujatiach doma aj v zahraničí. Je autorom a spoluautorom publikácií nielen s odbornou medicínskou problematikou, ale zaoberajúcich sa aj otázkami zdravotníckych a sociálnych služieb a stavovskou lekárskou problematikou. Bol okresným aj krajským odborníkom, členom poradného zboru hlavného odborníka pre AR pri MZSR, aj členom pre prípravu Národného programu vzdelávania v odbore.

Po znovuoobnovení činnosti Slovenskej lekárskej komory (SLK) sa aktívne zapájal do jej činnosti na regionálnej úrovni. V Galante bol prezidentom SLK v rokoch 1992–1996. Významným spôsobom sa podieľal na rozvoji odboru anesteziológie a resuscitácie, neskôr intenzívnej medicíny, najskôr ako člen a podpredseda výboru SSAIM a potom ako prezident Slovenskej spoločnosti anesteziológie a intenzívnej medicíny SLS počas troch volebných období v rokoch (2003–2014). Okrem pozdvihnutia odboru po medicínskej stránke sa významne podieľal na organizovaní nespočetného množstva odborných podujatí na regionálnej a hlavne medzinárodnej úrovni. Po rozdelení Československej federácie významne prispel k tomu, aby SSAIM samostatne vstúpila do európskych aj svetových organizácií anesteziológie (World Federation of Societies of Anesthesiologists WFSA Haag 1992) a intenzívnej medicíny (World Federation of Intensive and Critical Care Medicine WFICCM Madrid 1993). Stal sa členom Council of ESA (European Society of Anaesthesiology). Jeho odborná práca a aktívna činnosť v lekárskejších spoločnostiach bola mnohokrát ocenená, napr.: Cena odbornej spoločnosti SLS za najlepšiu prednášku roka, Strieborná a Zlatá medaila SLS „*Propter Merita*“.

Osobnosťou sa človek nerodí, osobnosťou sa stáva svojou prácou, ktorá vyčnieva z každodenného priemeru a zanecháva trvalú stopu v živote ľudí a spoločnosti. Povolanie lekára bolo pre neho celoživotnou túžbou a poslaním. Hovorí sa, že keď niekomu zachrániš život tento život patrí aj tebe. Pri jeho dlhoročnom aktívnom pôsobení ako anesteziológa by mu patrili stovky zachránených životov. Je potrebné, aby sa osobnosti, ako je MUDr. Milan Onderčanin, PhD. stali trvalou súčasťou historickej pamäte slovenského zdravotníctva, ktorá je jednou z najdôležitejších oblastí nášho života. I pri všetkých rozsiahlych pracovných aktivitách si našiel čas na svoje záľuby, ktorými sú súvrtné umenie, divadlo, vážna hudba história. Jeho životným krédom je, že čím je človek vyššie na spoločenskom rebríčku, tým by mal byť ľudskejší a skromnejší. Odbor dosiahol za jeho pôsobenia vo funkcii prezidenta SSAIM vyššie spoločenské uznanie a medicínsku prestíž, aby anesteziológia, intenzívna aj urgentná medicína mohli existovať ako samostatný odbor.

Doc. MUDr. Karol Holomáň, CSc.

(* 16. 9. 1908 – † 24. 4. 1993)

Doc. MUDr. Karol Holomáň, CSc. sa narodil v Zborove (okres Bardejov), kde prežil mladé roky za ťažkých hospodárskych podmienok, najmä počas I. svetovej vojny a po nej. Svojou húževnatosťou sa prepracoval na štúdium medicíny v Bratislave, ktoré v rekordnom čase ukončil (1935). Po absolvovaní vojenskej služby nastúpil na Internú kliniku v Bratislave (1938). Už ako študent a neskôr ako klinický asistent sa aktívne zapájal do tvoriacej sa slovenskej lekárskej generácie. Redigoval Vademecum slovenského lekára, ktoré ako historicky prvé vyšlo v roku 1943. V roku 1945, ako prvý asistent kliniky pod vedením prof. MUDr. Emanuela Filu habilitoval a ako docent vnútorného lekárstva prevzal po prof. MUDr. Ladislavovi Déerovi, DrSc. primariát Interného oddelenia nemocnice na Bezručovej ulici v Bratislave. Na novom pracovisku pri prísnom etickom prístupe k vede a k lekárskej praxi vychovával a pripravoval mladých lekárov do života. Doc. K. Holomáň bol mnoho rokov predsedom Spolku slovenských lekárov v Bratislave a členom výboru odborných spoločností SLS – Slovenskej internistickej spoločnosti, Slovenskej gastroenterologickej spoločnosti a Slovenskej hepatologickej spoločnosti. Od roku 1965 vykonával funkciu hlavného internistu Poverenia zdravotníctva, neskôr ministerstva zdravotníctva. V roku 1969 ako Spiritus rector inicioval vznik Bardejovských gastroenterologických dní, ktorých tradícia a odkaz úspešne pretrváva až do súčasnosti, i keď nie pod jeho menom. Po odbornej stránke bol doc. K. Holomáň príkladom klasického, komplexného internistu. Venoval sa internej medicíne v celej šírke – v štúdiu, výučbe i klinickej praxi. Jeho práce boli prevažne užšie zamerané na gastroenterológiu, hepatológiu a choroby z povolania – azbestózu, pneumokoniózu.

S osobnosťou doc. K. Holomáňa je spojený vznik samostatného špecializačného odboru pre „obvodných“ lekárov všeobecného lekárstva. Po zriadení Katedry všeobecného lekárstva na Inštitúte pre ďalšie vzdelávanie lekárov a farmaceutov ministrom zdravotníctva SR (1972) sa doc. K. Holomáň stal jej vedúcim a jeho pracovisko bolo stanovené za výučbovú bázu katedry. Vypracoval a bol autorom prvej, resp. novej špecializačnej náplne odboru. Ako skúsený lekár bol toho názoru, že všeobecný lekár, lekár prvého kontaktu, musí byť v prvom rade dobrý a pohotový diagnostik, musí vedieť čo môže sám liečiť a čo má odovzdať iným odborníkom. V tomto duchu mladých lekárov školiť, vychovávať a skúšať na atestáciách. Popri nemalých profesijných povinnostiach a vyťažení sa s veľkým citom venoval rodine. Vychoval troch synov, ktorí sa tiež stali lekármi – Mariana, Karola-Igora a Jozefa. Všetci traja, napriek zložitej dobe, pokračovali v jeho šlapajach a rodinnej tradícii. V odborných medicínskych špecializáciách sa úspešne presadili a získali uznanie odbornej medicínskej verejnosti doma i v zahraničí. Marián ako kardiochirurg, Karol-Igor ako gynekológ a Jozef ako internista – hepatológ a klinický farmakológ. V súčasnosti jedno z vnúčat doc. K. Holomáňa, vnučka Ingridka úspešne pokračuje v rodinnej tradícii, je profesorkou a prednostkou Neonatologickej kliniky intenzívnej medicíny LF UK a DFNSP v Bratislave.

V deň lúčenia s doc. K. Holomáňom jarná príroda zaplakala a naplno ukázala svoju krásu. V prírode, predovšetkým v lone Mon Reposu nachádzal doc. K. Holomáň útechu a pokoj. Jeho prísny, ale srdečný a spravodlivý pohľad a úsmev bude chýbať rodine, priateľom i zástupu vďačných pacientov, ktorým venoval celý svoj život.

MUDr. Michal Králik, CSc.

(* 15. 8. 1930 – † 25. 1. 2011)

MUDr. Michal Králik, CSc., sa narodil v Košiciach, ako najmladší z troch bratov, ku ktorým neskôr pribudla sestra Ľubica. Otec Juraj bol bankovým úradníkom a matka Anna učiteľka. Po ukončení štúdia na gymnáziu v Michalovciach začal študovať medicínu na Lekárskej fakulte UK v Bratislave. Štúdium ukončil s červeným diplomom. Na základe konkurzného výberu nastúpil na Detskú kliniku Lekárskej fakulty UPJŠ v Košiciach, kde sa začal venovať pomerne mladému odboru - detskej neurológii. Skúsenosti získaval na študijných pobytoch v Prahe, ale aj na iných špičkových pracoviskách v zahraničí. V roku 1959 sa oženil s Margarétou Brtkovou. Z harmonického manželstva pochádzajú dve dcéry, Zuzana a Katarína.

Po obhájení kandidátskej práce nastúpil na miesto primára Detského neurologického oddelenia fakultnej nemocnice v Košiciach, kde pracoval až do odchodu do dôchodku. Okrem uvedenej funkcie primára (1982–1991) zastával aj funkciu riaditeľa Krajskej detskej nemocnice. Ako uznávaný odborník sa zaslúžil o rozvoj detskej neurológie najmä vo Východoslovenskom regióne. Vďaka výbornému postrehu, obdivuhodnému analyticko-syntetickému mysleniu a komplexnému pohľadu na pacienta dokázal pomôcť chorému dieťaťu často aj vtedy, keď už iní stagnovali, či sa vzdávali. Jeho početné odborné prednášky boli vždy obohatením seminárov, konferencií a kongresov, nezabúdala ani na publikačnú činnosť.

Za priekopnícku činnosť získal titul Zaslúžilý lekár a v roku 2000 Cenu ministra zdravotníctva SR. Doma aj v zahraničí bola s uznaním hodnotená aj jeho prednášková a bohatá publikačná činnosť. Zameriaval sa najmä na elektroencefalografiu a epileptológiu detí. Okrem mnohých ocenení je držiteľom pamätných medailí Lekárskej fakulty UPJŠ v Košiciach, Fakultnej nemocnice v Starej Zagore, medaily J. B. Guotha a pamätnej medaily Slovenskej lekárskej spoločnosti (SLS) – „*Medaily 150. výročia založenia Spoločnosti lekársko-slovenskej v Pešti*“. Vydal dve monografie: „*Netraumatický edém mozgu*“ a „*Edém mozgu v detskom veku*“. Podieľal sa na prvom vydaní „*Repetitoria pediatria*“.

Aktívne pracoval vo viacerých výboroch odborných spoločností SLS. V rokoch 1990–1996 bol predsedom Sekcie detských neurológov Slovenskej neurologickej spoločnosti, o.z. SLS. Za zásluhy o budovanie a rozvoj SLS mu bola udelená Zlatá medaila SLS „*Propter Merita*“. Česká lekárska spoločnosť Jána Evangelistu Purkyně mu udelila Čestné členstvo ČLS JEP. V roku 1996 bol na návrh Predsedníctva SLS vymenovaný za hlavného odborníka MZ SR pre detskú neurológiu. V roku 2000 mu bola udelená Cena mesta Košice. Odišiel v tichosti v januári 2011, no jeho práca, myšlienky a odkazy majú trvalú hodnotu.

Prof. MUDr. Emil Matejiček, DrSc.

(* 5. 1. 1920 – †30. 3. 2013)

Profesor MUDr. Emil Matejiček sa narodil 5. januára 1920 v Púchove. Po absolvovaní základnej školy navštevoval Reálne gymnázium v Trenčíne. Medicínu študoval na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave a na Lekárskej fakulte Karlovej Univerzity v Prahe. Po jej skončení a promócii v roku 1946 začal pracovať na chirurgickom oddelení Štátnej nemocnice v Košiciach ako sekundárny lekár. Po otvorení Lekárskej fakulty v Košiciach a zriadení chirurgickej kliniky na čele s prednostom, prof. MUDr. Jánom Kňazovickým, DrSc., sa stal odborným asistentom. Zapojoval sa do vedecko-výskumnej činnosti kliniky, významnou mierou sa zaslúžil o založenie oddelenia experimentálnej chirurgie a rozvinul experimentálnu činnosť na chirurgickej klinike v Košiciach zameranú na problémy kardiovaskulárnej chirurgie a transplantácie.

Jeho práca v oblasti transplantácie orgánov a revaskularizácie myokardu bola v tom čase priekopnícka. Po obhajobe experimentálnej dizertačnej práce o revaskularizácii myokardu na pôde ČSAV v Prahe, v roku 1960, ako prvý lekár na Slovensku dosiahol titul doktor lekárskych vied. V roku 1956 sa stal docentom v odbore chirurgia a v roku 1963 bol menovaný za profesora chirurgie. V roku 1967, pri príležitosti 400. výročia narodenia Jana Jessenia, v Košiciach založil tradíciu organizovania celoštátneho odborného vedeckého podujatia s medzinárodnou účasťou s názvom „*Dies Jessenii*“. Od roku 1960 pôsobil ako krajský odborník pre chirurgiu. V rokoch 1960–1961 bol prodekanom LF UPJŠ v Košiciach a v rokoch 1964–1969 zastával funkciu rektora UPJŠ v Košiciach. Významnou mierou sa podieľal na jej personálnom a materiálnom rozvoji, najmä čo sa týka priestorov pre výučbu, ale aj ubytovania študentov. V rokoch 1972–1986 bol ministrom zdravotníctva Slovenskej republiky. Mal veľké zásluhy na budovaní a skvalitňovaní nemocničnej, ambulantnej a kúpeľnej starostlivosti v jednotlivých regiónoch Slovenska. Vo funkcii ministra zdravotníctva sa zaslúžil o pokračovanie a dokončenie výstavby Fakultnej nemocnice s poliklinikou a budovy Lekárskej fakulty UPJŠ

na Triede SNP 1 v Košiciach. Funkciu prednostu chirurgickej kliniky zastával, mimo uvoľnenia na výkon verejnej funkcie, nepretržite od roku 1965 až do roku 1990, keď odišiel do dôchodku. Pri budovaní a rozvíjaní vlastného pracoviska nekompromisne viedol svojich spolupracovníkov k dôslednej starostlivosti o pacientov a k odbornému rastu a disciplíne. Vychoval 9 kandidátov vied, 3 doktorov vied, 7 docentov a 4 profesorov. Aktívne sa pričínal o vytvorenie neurochirurgickej kliniky, kliniky úrazovej chirurgie, kliniky plastickej chirurgie a zriadenie transplantáčného centra. V roku 1988 uskutočnil prvú transplantáciu obličiek v Košiciach. Profesor Matejiček bol veľmi činorodý a vytrvalý, so zánietením sa púšťal do odbornej, vedeckej, pedagogickej a verejno-zdravotnej činnosti. Jeho vedecká a odborná činnosť bola ocenená mnohými vyznamenaniami z univerzít, fakúlt a vedeckých inštitúcií doma a v zahraničí. Krakovská jagelonská univerzita mu udelila titul „*doctor honoris causa*“ (Dr. h.c.). Za dlhoročnú prácu v odborných chirurgických spoločnostiach mu bolo udelené Čestné členstvo Československej chirurgickej spoločnosti, Českej lekárskej spoločnosti Jána Evangelistu purkyně a Slovenskej lekárskej spoločnosti. Bol menovaný za čestného člena viacerých zahraničných chirurgických spoločností. Za zásluhy o rozvoj medicíny v odbore chirurgia mu bolo udelené štátne vyznamenanie, Pribinov kríž II. triedy.

Profesor Matejiček pracoval s vytrvalosťou, či už ako chirurg, vysokoškolský učiteľ, rektor alebo minister zdravotníctva SR. S nadšením sa púšťal do odbornej, vedeckej, pedagogickej a verejno-zdravotníckej činnosti a jeho žiaci i celá odborná chirurgická verejnosť obdivovali jeho neuveriteľnú húževnatosť, cieľavedomosť, lásku k chirurgii a medicíne, jeho zmysel pre disciplínu, poriadok a pracovitosť, ktoré ho sprevádzali po celý život.

(Zdroj: prof. MUDr. Július Vajó, DrSc., Slovenská chirurgia, 2013, roč. 10 (3): 118)

Prof. MUDr. Alexander Reháč, CSc.

(* 1. 12. 1918 – †17. 9. 2018)

Profesor MUDr. Alexander Reháč, DrSc. sa narodil slovenským rodičom v Salonte, v Rumunsku a v tom istom roku sa s rodičmi presťahoval na Slovensko, do Skalice. Po maturite (1936) začal študovať medicínu na LF UK v Bratislave. Bol aktívnym členom študentského spolku medikov. Po promócii (1942) nastúpil na základnú vojenskú službu a bol odvelený na východný front bojovať proti Červenej armáde. Prebehol na ruskú stranu a vstúpil do Československej armády. Ako šéflekár II. paradesantnej brigády sa zúčastňoval bojových akcií a podieľal na zabezpečovaní zdravotníckej služby v bojoch o Duklu. Zapojoval sa do partizánskeho hnutia a za zásluhy pri oslobodzovaní štátu bol vyznamenaný viacerými vysokými vojenskými vyznamenaniami, napr. *Vyznamenanie M. R. Štefánika 4. triedy* (1992). V r. 1946 začal pracovať ako asistent na Kožnej klinike LF UK v Bratislave, pod vedením prof. MUDr. Jána Trégera. V tom čase sa dermatovenerológia zamerala na boj proti pohlavným chorobám, infekčným kožným chorobám a prevencii chorôb z povolania. Začínali sa rozvíjať nové oblasti v rámci kožného lekárstva – alergológia, imunohistochemia, elektrónová mikroskopia. Prof. A. Reháč začal publikovať významné vedecké práce v domácej aj zahraničnej literatúre. Spolu s doc. MUDr. Ladislavom Chmelom a doc. MUDr. Jánom Drgoncom, CSc. sa podieľal na napísaní knihy „*Pohlavný život a pohlavné choroby*“ (1951), bol spoluautorom učebnice „*Laboratórne vyšetrovacie metódy v dermatológii a venerológii*“ (1954). SAV vydala jeho atlas klinických obrazov dermatóz „*Diagnostický atlas kožných chorôb*“ (1955). Podieľal sa na založení klinického fotolaboratória a histologického laboratória. Pracovisko disponovalo bohatou zbierkou histologických preparátov a ich fotografií a bolo konzultantom pre slovenských dermatovenerológov. Výsledky histologických štúdií diferenciacie rohovania, vlasových štruktúr a diferenciacie keratínových štruktúr v bazalióme boli uverejnené v mnohých vedeckých publikáciách v Československu aj v zahraničí. Prof. A. Reháč sa tejto problematike venoval vo svojej habilitačnej práci „*Rozbor prejavov diferenciacie bazaliómu metódou komplexného hodnotenia závislosti*“ (1958). Publikácia „*Problémy morfológie, histogenézy a posudzovania subepidermálnych epitelíomov*“ (1962), bola podkladom pre získanie titulu vysokoškolského profesora a vedeckej hodnosti, DrSc. Zamerail sa aj na problematiku kožných a pohlavných chorôb u detí a ich vplyvu na psychický vývoj. Zaslúžil sa o vytvorenie Kožného oddelenia Detskej fakultnej nemocnice (1960), ktoré získalo štatút kliniky a bolo premenované na Detskú dermatovenerologickú kliniku (1965). Stalo sa výučbovou základňou pre študentov pediatrického smeru LF UK, prof. A. Reháč bol jeho prvým prednostom. Zameriaval sa najmä na alergologickú problematiku v pediatrickej dermatológii a inicioval zriadenie laboratória klinickej alergológie a imunológie. Problematike osobitosti imunitného systému chorých detí s atopickou dermatitídou sa venoval aj v odborných prácach, ktorých bol autorom alebo spoluautorom. Spolu s doc. MUDr. J. Drgoncom, CSc. napísali skriptá „*Výbrané kapitoly z pediatrickej dermatovenerológie*“ (1965, 1968 a 1972)

a „*Dermatovenerológia pre pediatrov*“ (1978). Okrem vynikajúcich pedagogických, vedeckých a organizačných schopností bol profesor Reháč aj výborným klinikom s mimoriadnou schopnosťou exaktnej diagnostiky a zároveň empatickým prístupom k detským pacientom a ich rodičom. Z túžby po nových vedomostiach z tropickej medicíny prijal výzvu na odbornú pomoc medicíne v Iraku. Zmodernizoval výučbu dermatovenerológie na Univerzite v Mosule (1967–1970) a zostavil „*Manual of Dermatology and Venerology*“ (1971). Napísal modernú učebnicu „*Dermatovenerológia*“ (1975), ktorej spoluautorom bol prof. MUDr. L. Chmel, DrSc. Z nej čerпали vedomosti dermatovenerológovia pri atestáciách I. a II. stupňa. Svoje rozsiahle odborné vedomosti a praktické skúsenosti využil prof. A. Reháč aj pri svojom druhom dlhodobom pobyte v zahraničí (1977–1985). V Kuvajte pôsobil ako profesor, konzultant na oddelení pre kožné choroby a prednášal na novovzniknutej fakulte medicíny. V závere pobytu tam bol poradcom ministra zdravotníctva. Aktívnu pracovnú činnosť ukončil po návrate na Slovensko (1985). Prof. A. Reháč publikoval viac ako 75 vedeckých článkov v domáciach a zahraničných odborných časopisoch. Je autorom alebo spoluautorom 9 odborných knižných publikácií, odprednášal vyše 150 vedeckých prednášok. Zaslúžil sa o vznik slovenskej vetvy Československej dermatovenerologickej spoločnosti, neskôr samostatnej Slovenskej dermatovenerologickej spoločnosti (1969). Angažoval sa za všetko pokrokové a prospešné pre spoločnosť. Bol členom výborov odborných spoločností SIS, vedeckých rád, komisií, bol prodekanom LF UK a zastával mnohé ďalšie funkcie. Spoločnosť *Prometheus* (2008) mu udelila čestný titul „*Veľvyslanec humanizmu*“ za jeho pôsobenie na poli humanizmu a budovanie spolupráce s humanistickými organizáciami vo svete. Za mimoriadne zásluhy o rozvoj československej dermatovenerológie mu boli udelené najvyššie vyznamenania SLS a Slovenskej dermatovenerologickej spoločnosti (2014).

Prof. A. Reháč patrí medzi mimoriadne osobnosti slovenskej dermatológie a medicíny vo všeobecnosti. Bol výnimočný svojimi rozsiahlymi vedomosťami, cieľavedomosťou, nadčasovým rozhľadom, pracovitosťou, húževnatosťou, pokorou, empatický a spravodlivý k spolupracovníkom. Robil to, o čom bol presvedčený, že je správne a čestné. Patrí mu za to náš obdiv, úcta a vďaka.

(Zdroj: doc. MUDr. Dušan Buchvald, PhD., doc. MUDr. Tibor Danilla, CSc. a kol. a kol.)

Prof. MUDr. František Švec, DrSc.

(* 29. 8. 1906 – † 16. 3. 1973)

Prof. MUDr. František Švec, DrSc. sa narodil v Bytči. Keď sa rodina presťahovala do Nitry, štúdium na základnej škole ukončil tam a pokračoval na reálnom gymnáziu. Pre nepriaznivé finančné pomery v rodine musel štúdium prerušiť a začal sa učiť zámočníctvu. Neskôr dokončil štúdium na gymnáziu maturitou (1925). Už vtedy ho popri matematike a technických disciplínach zaujala biológia, najmä chémia. V štúdiu pokračoval na Lekárskej fakulte UK v Bratislave. Od vzniku Spolku československých medikov v Bratislave, neskôr Spolku slovenských medikov sa aktívne zapájal do jeho činnosti. Počas štúdia na LF UK sa stal výpomocným asistentom na Ústave fyziológie LF UK. Po promócii (1930) bol priradený za riadneho asistenta (1931–1933). Vedomosti z fyziológie, ktoré tam získal, využíval vo svojej vedeckej a pedagogickej práci. Od roku 1933 pôsobil na Ústave pre farmakológiu a farmakognóziu vtedajšej Lekárskej fakulty Slovenskej univerzity. V roku 1936 sa intenzívne pripravoval na habilitáciu, v žiadosti o udelenie titulu sa mohol oprieť o 11 vedeckých prác publikovaných v domáciach i zahraničných medicínskych odborných časopisoch. Zaoberal sa v nich najmä rozkladom potravy v žalúdočnej štave, rezorpciou z tenkého čreva a vplyvom saponínov na ňu. Jeho habilitačná prednáška (1937) mala názov „*Farmakodynamika zdravého a chorého srdca*“ a po jej obhajobe sa stal, ako prvý slovenský lekár, docentom pre odbor farmakológia a farmakognózia. Ako externý asistent na Propedeutickej klinike LF UK (neskôr I. internej klinike LF UK), kde sa venoval predovšetkým kardiológii, získal titul odborného lekára pre vnútorné choroby (1936). V roku 1939 sa stal profesorom farmakológie a farmakognózie. V rokoch 1939–1949 bol prednostom Ústavu pre farmakológiu a farmakognóziu. Pod jeho vedením Ústav zabezpečoval (od r. 1940) aj štúdium lekárnicstva (získanie titulu magistra farmácie). Nesporne bol dušou a vedúcou osobnosťou začiatkov vysokoškolského štúdia lekárnikov na Slovensku. Na Ústave vytvoril základ pre vznik neskoršej samostatnej Farmaceutickej fakulty UK. V rokoch 1947–1948 bol dekanom LF UK v Bratislave, ale po „politických čistkách“ vo februári 1948 bol z tejto funkcie odvolaný a následne prepustený zo školských služieb. Po dlhých mesiacoch bez zamestnania, neistote, ponižovaní a nedôvere, mu riaditeľ Ústavu pre výskum a liečenie nádorov, prof. MUDr. Viliam Thurzo, DrSc. ponúkol prácu a poskytol bezpečný

„vedecký azyl“, kde mohol rozvíjať svoje vedecké ambície a uplatňovať svoje skúsenosti. Od roku 1949 začal prof. F. Švec pracovať na tomto Ústave ako vedecký pracovník a stal sa prednostom Oddelenia experimentálnej patológie. Ústav bol neskôr premenovaný na Výskumný ústav onkologický a v súčasnosti Ústav experimentálnej onkológie SAV v Bratislave. Vedeckou prácou, najmä skúmaním problémov interakcie nádorových vírusov s bunkou a vírusového pôvodu rakoviny vzbudil pozornosť v zahraničí. Riešil aj problémy krvnej zrážanlivosti vo vzťahu k metabolizmu glukózy, skúmal pôsobenie kardiotoník, sledoval farmakodynamiku pôsobenia digitalizovaných glykozidov, pôsobenie liekov a možnosť eliminácie nežiadúcich toxických účinkov pri liečbe akútnej leukémie. Vo výskume nádorových ochorení sa zamerl na farmakodynamiku acetylcholínu v nádorovom tkanive. Výsledky jeho práce majú svetový význam, modelové prístupy skúmania vírusového pôvodu rakoviny sa v súčasnosti používajú na európskych i zámorských pracoviskách. Absolvoval viacero zahraničných študijných pobytov (Švajčiarsko, Veľká Británia, Rakúsko). Je autorom početných monografických prác, vyše 200 štúdií a odborných článkov. Doktorskú dizertačnú prácu obhájil v Prahe (1962) a získal titul, DrSc. Vrátil sa na Farmaceutickú fakultu UK v Bratislave a ako profesor tam do roku 1972 pôsobil na Katedre farmakodynamiky a toxikológie. V roku 1972 ho Slovenská komisia pre vedecké hodnosti vymenovala za predsedu Komisie pre obhajoby doktorských dizertačných prác z odboru farmakológie. Už predtým bol predsedom Komisie pre obhajoby kandidátskych dizertačných prác z odboru onkológie a farmakológie. Stal sa koordinátorom Štátneho plánu základného výskumu a bol menovaný za člena Komisie expertov členských štátov RVHP pre problematiku chemoterapie nádorov, tiež Poradného zboru Švédskej akadémie vied pre udeľovanie Nobelovej ceny v medicíne (1956–1958). Bol aj predsedom Zdravotníckej komisie pri ÚV ČSTV (1958), členom organizačného výboru SUV ČSTV pre prípravu a organizáciu Majstrovstiev Európy v krasokorčuľovaní v Bratislave (1958), členom Československej mierovej rady a členom predsedníctva Krajskej mierovej rady v Bratislave. Okrem rozsiahlych profesionálnych aktivít sa prof. F. Švec venoval aktívne aj športovým záľubám (gymnastika, hokej), rád hral šach. Jeho najväčšou oporou bola rodina, pokojné rodinné zázemie. Jeho dvaja synovia – Juraj a Pavol pokračovali v rodinnej tradícii a stali sa profesormi a doktormi vied v medicínskych odboroch onkológie a farmakológie. Tretí syn Otto študoval na SVŠT v Bratislave a stal sa stavebným inžinierom. Prof. F. Švec zomrel v Prahe (1976). V roku 1992 bola na jeho rodnom dome v Bytči umiestnená pamätná tabuľa a ako prejav vďaky a úcty k slávemu rodákovi jedna z ulíc v meste pomenovaná po ňom.

Prof. MUDr. Juraj Švec, DrSc.

(* 16. 1. 1938 – † 17. 2. 2017)

Profesor MUDr. Juraj Švec, DrSc. sa narodil v Bratislave, v rodine popredného československého farmakológa a zakladateľa samostatného farmaceutického štúdia na Slovensku, lekára a vedca, bývalého dekana Lekárskej fakulty UK (LF UK) prof. MUDr. Františka Šveca, DrSc. ako najstarší z jeho troch synov. Štúdium na LF UK v Bratislave ukončil s vyznamenaním (1961). Na umiestnenku začal pracovať ako sekundárny lekár v Sobranciach, neskôr aj v Liečebni TBC vo Vyšných Háčoch (1961–1962). V r. 1962 začal pracovať na Inštitúte pre ďalšie vzdelávanie lekárov a farmaceutov (ILF) v Bratislave ako odborný asistent. Klinickú prax absolvoval na Rádiologickom oddelení a Oddelení nukleárnej medicíny Ústavu klinickej onkológie, kde získal špecializáciu I. stupňa z vnútorného lekárstva (1966). Sekundárnym lekárom bol aj na Oddelení chemoterapie nádorov, kde pracoval pod vedením významného onkológa, doc. MUDr. Aloja Winklera, DrSc. (1919–1981). Kandidátom lekárskech vied (CSc.) z odboru onkológie sa stal v r. 1969. Na základe pozvania prof. MUDr. Vladimíra Thurza, DrSc., ak. SAV a ČSAV začal v r. 1970 pracovať na Katedre onkológie a rádiológie LF UK ako asistent. V r. 1980 získal nadstavbovú špecializáciu z klinickej onkológie a zároveň po obhajobe habilitačnej práce aj vedecko-pedagogickú hodnosť docenta pre odbor onkológie. V r. 1983 obhájil doktorskú dizertačnú prácu a získal vedeckú hodnosť doktora lekárskech vied (DrSc.). Profesorom pre odbor onkológie bol vymenovaný v r. 1987. V r. 1980 sa stal vedúcim Katedry onkológie a rádiológie, neskôr aj nukleárnej medicíny LF UK. V r. 1985–1988 bol externým vedúcim Laboratória molekulárnej biológie nádorov Ústavu experimentálnej onkológie SAV a v r. 1992–1996, jeho riaditeľom. Zároveň v r. 1990–1997 bol aj prednostom Onkologického ústavu LF UK, neskôr prednostom Onkologickej kliniky LF UK (1998–2003). Zástupcom prednostu I. onkologickej kliniky LF UK a OÚSA bol od r. 2004, pracoval tam až do dôchodku a pomáhal do konca života. V r. 1991–1997 bol rektorom UK v Bratislave a prorektorom SZU pre medzinárodné vzťahy (2003–2010). Vo svojej vedecko-výskumnej činnosti sa zaoberal problematikou klinickej a experimentálnej onkológie, študoval problematiku onkovirológie, rozvíjal problematiku molekulárnej biológie onkogenézy, imunológie nádorovej choroby, predovšetkým karcinómu prsníka. Bol zodpovedným riešiteľom viacerých vedecko-výskumných projektov. Koordinoval československý onkologický výskum v rámci Štátneho plánu technického rozvoja. Bol hlavným riešiteľom úlohy „*Komplexné mechanizmy mamárnej karcinogenézy*“, ktorá sa riešila aj v rámci Komplexného programu onkologickeho výskumu členských štátov vtedajšej Rady vzájomnej hospodárskej pomoci, v spolupráci s viacerými pracoviskami v zahraničí. Prednášal slovenským i zahraničným poslucháčom LF UK, Prírodovedeckej a Farmaceutickej fakulty UK, SZU a Vysokej školy zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety. Viedol kurzy Štu-

dentskej vedeckej a odbornej činnosti, mnohí z účastníkov získali popredné umiestnenia na celoštátnych i medzinárodných konferenciách. Absolvoval niekoľko medzinárodných štipendií, študijných a pracovných pobytov na špičkových onkologických pracoviskách a univerzitách v Európe a v USA. Pod jeho vedením vyrástli desiatky pedagogických a vedeckých pracovníkov. Nadväzoval spoluprácu s kvalitnými zahraničnými vysokými školami a vedeckými inštitúciami. Zastával rad akademických funkcií, bol napr. prezidentom Slovenskej rektorskej konferencie, predsedom Klubu rektorov českých a slovenských vysokých škôl, členom Klubu európskych rektorov, Európskej rektorskej konferencie i Konferencie rektorov Podunajskej nížiny, členom Stálej komisie Rady Európy pre vysoké školstvo a vedu, Stálej komisie Rady Európy pre legislatívnu reformu vysokého školstva v Európe, zástupcom SR v Európskej komisii pri Rade Európy pre humanizmus a toleranciu, zástupcom SR v Edukačnej komisii OECD v Paríži a pod. Ako člen Výkonného výboru Rady Európy pre legislatívnu reformu vysokých škôl bol spoluautorom monografie Rady Európy „*Demokracia a riadenie vo vysokom školstve*“. Bol členom početných domácich a zahraničných odborných spoločností, vrátane SLS (onkologickej a rádiologickej), pracovných skupín, rád a komisií pre obhajoby kandidátskych a doktorských dizertačných prác z onkológie a rádiológie. Bolo mu udelených veľa prestížnych pôct, cien a vyznamenaní, najmä akademických, napr. Zlatá medaila Cornell University (Ithaca, NY, USA), City University Seattle, University Ottawa, University Utrecht, University Trieste, Pontificia Universitas Gregoriana (Roma), Ain Sharm University Al-Assue (Kairo), The Zinman College of Physical Education (Jerusalem), University Groningen, Eötvös Loránd University (Budapest), Universidad Complutense di Madrid, Masarykovej Univerzity v Brne, Zlatá medaila Rady Európy, Strieborná a Zlatá medaila LF UK, Hynkova medaila LFUK, Veľká zlatá medaila UK, Pamätná medaila pápeža Jána Pavla II. priležitosti audiencie vo Vatikáne, Zlatá medaila pápeža Jána Pavla II. za rozvoj teologických štúdií v SR a iné. Je obdivuhodné, že okrem rozsiahlych odborných, vedeckých, pedagogických, politických a organizačných aktivítach sa venoval aj športu (hrával volejbal a bol reprezentantom Slovenska v lyžovaní). Takmer 70-ročný absolvoval potápačský kurz s medzinárodnou licenciou. Prof. MUDr. Juraj Švec, DrSc. sa stal svetovo uznávanou vedeckou autoritou v medicínskom odbore onkológie. Sme hrdí na to, že patril aj medzi dlhoročných aktívnych členov SLS.

Zdroj: prof. MUDr. Dalibor Ondruš, DrSc., prednosta I. onkologickej kliniky LFUK a OÚSA v Bratislave

Prof. MUDr. Viliam Thurzo, DrSc., ak. SAV a ČSAV

(* 13. 11. 1912 – † 2. 3. 1984)

Prof. MUDr. Viliam Thurzo, DrSc. sa narodil v Komárne. Ľudovú školu a gymnázium absolvoval v Banskej Bystrici (1932). Na Lekárskej fakulte UK v Bratislave promoval v roku 1940. V rokoch 1940–1941 pôsobil ako pracovník Štátneho zdravotníckeho sociálneho ústavu v Bratislave. V rokoch 1941–1945 bol pracovníkom sanatória Penzijného ústavu súkromných úradníkov v Novom Smokovci. Počas tohto obdobia bol účastníkom SNP a členom povstaleckej SNR. V roku 1945 sa stal povereníkom SNR pre zdravotníctvo a v roku 1946 hlavným radcom Povereníctva zdravotníctva. V roku 1954 sa stal členom – korešpondentom SAV, v roku 1960 docentom LFUK, v roku 1965 doktorom lekárskeho vied (DrSc.) a v roku 1967 univerzitným profesorom onkológie. V roku 1973 sa stal členom korešpondentom ČSAV. V roku 1975 sa stal akademikom SAV a v roku 1977 akademikom ČSAV. Z jeho iniciatívy vznikol v Nemocnici sv. Alžbety v Bratislave Ústav pre výskum a liečenie nádorov (1946). Ten bol v roku 1948 premenovaný na Štátny oblastný ústav pre výskum a liečbu nádorov. V roku 1966 vznikol z tohto ústavu Onkologický ústav pre Slovensko, pričom výskumná časť ústavu bola začlenená do Slovenskej akadémie vied ako Ústav experimentálnej onkológie SAV. Prof. V. Thurzo bol jeho prvým riaditeľom (do roku 1982) a zakladateľom onkologického výskumu a onkovirológie na Slovensku. Významné úspechy dosiahol v problematike onkogénnych RNA vírusov, ako objaviteľ vtáčieho onkogénneho vírusu B77. Bol jeden z prvých v Európe, keď zaviedol pregraduálnu výučbu onkológie na bratislavskej lekárskej fakulte a v roku 1964 založil Katedru onkológie a rádiológie na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, ktorá sa v roku 1978 rozšírila na Katedru onkológie, rádiológie a nukleárnej medicíny LFUK. Od roku 1954 sa stal hlavným redaktorom novozaloženého medzinárodného časopisu Neoplasma.

Bol riadnym a čestným členom viacerých zahraničných a medzinárodných odborných spoločností, expertom WHO v Ženeve pre onkológiu, československý zmocnenec pre vedeckú spoluprácu krajín bývalej RVHP pre výskum zhubných novotvarov.

V rokoch 1948–1952 bol predsedom Československého červeného kríža na Slovensku a od roku 1966 predsedom Slovenskej mierovej rady, podpredsedom Československého mierového výboru a členom predsedníctva Svetovej rady mieru.

Bol držiteľom mnohých medzinárodných cien, pôct, uznaní, čestných doktorátov a vysokých štátnych vyznamenaní: Rad SNP I. stupňa (1945), Rad Víťazného februára, Rad práce (1972), laureát Štátnej ceny Klementa Gottwalda (1973), Československej ceny mieru (1955), Medaily Svetovej rady mieru, Medaily J. E. Purkyně (1962), Striebornej plakety ČSAV Za zásluhy o vedu a ľudstvo (1977), Medaily Jonáša B. Guotha, Zlatej plakety SAV J. Jessenia a mnoho ďalších. Akademik Thurzo patril medzi výnimočné osobnosti našej medicíny, bol uznávanou odbornou a ľudskou autoritou, úspešne a dôstojne reprezentoval slovenskú medicínu a medicínsku vedu nielen doma, ale aj v zahraničí, za čo mu patrí úcta a vďaka.

Prof. MUDr. Štefan Velgos, DrSc.

(* 22. 4. 2015 – † 14. 10. 1989)

Profesor MUDr. Štefan Velgos, DrSc. sa narodil v Liptovskom Hrádku. Do škôl chodil v Bardejove, Košiciach a Michalovciach, kde maturoval s vyznamenaním. Počas vysokoškolského štúdia na lekárskej fakulte bol na trojmesačnom študijnom pobyte v Paríži, čo mu umožnilo zdokonaľiť sa v odbore a francúzskom jazyku. V roku 1940 promoval na Lekárskej fakulte UK v Bratislave, ktorú absolvoval v Bratislave a Prahe. Po skončení základnej vojenskej služby pracoval ako sekundárny lekár v Michalovciach, Prešove a Trenčíne, kde nadobudol všeobecnú-medicínsku erudíciu a chirurgickú kvalifikáciu. V roku 1946, ako štipendista Povereníctva zdravotníctva, odišiel do Prahy na I. Stomatologickú kliniku, kde získal odbornú kvalifikáciu v ústnej a čelustnej chirurgii, ktorej sa venoval po celý život. V roku 1948 prijal pozvanie profesora Besedu, vtedajšieho prednostu Stomatologickej kliniky v Bratislave, s cieľom vybudovať na stomatologickej klinike chirurgické a lôžkové oddelenie, čo v priebehu niekoľkých rokov so spolupracovníkmi úspešne zvládol. V roku 1956 bol poverený vedením katedry a kliniky. Aktívne sa zapájal do vedecko-výskumnej činnosti a odborne napredoval ako odborný asistent, docent a mimoriadny profesor. Doktorskú dizertačnú prácu obhájil v roku 1965 na Karlovej univerzite v Prahe, a v roku 1967 sa stal riadnym profesorom. Prof. Š. Velgos sa vzhľadom na zvyšujúce požiadavky snažil kliniku priestorovo rozšíriť. Riešením bolo postavenie novej modernej budovy na Heydukovej ulici v Bratislave, na budovaní ktorej sa významne podieľal. Prevádzka novej kliniky začala v januári 1968. Vytvorili sa nové špecializované stomatologické pracoviská a katedry, čím vznikli výrazne lepšie podmienky na liečebno-preventívnu starostlivosť, výučbu a odborný rast. V roku 1970 bolo v novej budove zriadené Výskumné stomatologické laboratórium, aj na jeho vytvorení a organizácii mal prof. Š. Velgos významnú zásluhu. V rámci vedecko-výskumnej a pedagogickej činnosti prof. Š. Velgos publikoval doma a v zahraničí viac ako 100 odborných článkov, je autorom a spoluautorom štyroch vysokoškolských učebníc. Na domácich a zahraničných kongresoch predniesol viac ako 180 vedecko-odborných prednášok, čím sa výrazne zaslúžil o dobrú povesť slovenskej stomatológie. Stal sa čestným členom stomatologických spoločností NDR, MLR a BLR, čo svedčí o medzinárodnom význame jeho vedeckej činnosti. Nemaľú úlohu zohrali aj jeho rozsiahle jazykové znalosti, ktoré mu umožňovali bezprostredný vedecký a odborný styk so zahraničím. Okrem toho zastával rôzne funkcie nielen v odbore na LFUK v Bratislave a v oblastnom a celoštátnom merítku, ale aj v rôznych spoločenských organizáciách. Za svoju odbornú vedeckú, pedagogickú a verejnoprospešnú prácu bol ocenený prezidentom republiky niekoľkými štátnymi vyznamenaniami a pamätnou medailou.

Bolo mu udelených mnoho ďalších prestížnych pôct a cien – medailí, diplomov, ďakovných listov, čestných uznaní, a vyznamenaní, aj za angažovanosť v spoločenských organizáciách, telovýchove a športe. Popri svojom odbornom raste sa staral aj o odborný rast svojich spolupracovníkov. Ako externý spolupracovník Stomatologickej katedry Inštitútu pre ďalšie vzdelávanie lekárov pomáhal plniť tieto úlohy i v celoslovenskom rozsahu. Bol predsedom Komisie pre udeľovanie vedeckých hodností zo stomatológie a tri funkčné obdobia podpredsedom VR MZd SSR.

Vo voľnom čase sa prof. Š. Velgos venoval telovýchove, športu a turistike. Bol predsedom TJ Slávia Medik pri LFUK Bratislava, predsedom Zdravotnej komisie ZT SÚV ČSTV, členom predsedníctva Zdravotnej rady SÚV ČSTV a iných organizácií. Doma i v zahraničí prednášal na rôznych školeniach, seminároch a kongresoch o význame športu a turistiky. Je autorom knihy *„Zdravoveda pre turistiku“*, spoluautor viacerých odborných turistických príručiek a autorom mnohých populárno-odborných publikácií a článkov zo zdravotnou, turistickou a športovou tematikou. Prof. Š. Velgos vo svojom živote neraz preukázal svoju osobnosť, odvahu a statočnosť. V januári 1938, ešte ako študent medicíny v Bratislave, neváhal s nasadením vlastného života zachrániť dospelého a dve deti, pod ktorými sa prelomil ľad a topili sa v Dunaji. Počas 2. svetovej vojny bol od začiatku zapojený do protifašistickej činnosti. Napriek vlastnému ohrozeniu podporoval, zachraňoval a ošetroval politicky a rasovo prenasledovaných utečencov a partizánov, za čo dostal, okrem iných, od FÚV ZPB v Prahe *„Čestnú medailu I. stupňa – Zaslúžilý bojovník proti fašizmu“*. Prof. Š. Velgos sa tak ako v práci aj v súkromí prikladne staral aj o svoju rodinu – tri deti a manželku, ktorá mu ako biológ neraz pomáhala riešiť odborné otázky.

Prof. Š. Velgos, univerzitný profesor, prednosta I. stomatologickej kliniky FN, vedúci Katedry všeobecnej a ortopedickej stomatológie LFUK v Bratislave (1956–1982), vedec a obetavý lekár sa významnou mierou zapísal do histórie medicíny u nás v odbore stomatológia. Pre Slovenskú lekársku spoločnosť je ctou, že patril k jej popredným predstaviteľom a úspešne ju reprezentoval v popredných funkciách. Bol odbornou osobnosťou, človekom s hlbokými morálnymi a ľudskými vlastnosťami, ktorý zostáva aj pre ďalšie generácie vzorom.

MUDr. Viliam Revický

(* 28. 5. 1952)

MUDr. Viliam Revický sa narodil v Breznici pri Stropkove. Základnú školu a SVŠ navštevoval v Stropkove, kde maturoval (1970). Po ukončení štúdia na Lekárskej fakulte UPJŠ v Košiciach (1976) a promócií začal pracovať na Detskom oddelení nemocnice vo Svidníku, pod vedením primára MUDr. Aladára Šálata, CSc. Primárom oddelenia sa stal v roku 1986 a bol ním až do roku 2018. Popritom začal od roku 1991 pracovať na čiastočný úväzok aj na imunoalergologickej ambulancii,

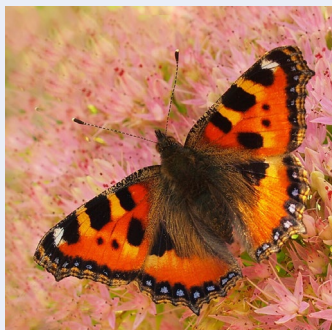
kde od roku 2018 až doteraz pracuje na plný úväzok. Prvú atestáciu z pediatrie absolvoval v roku 1980 a druhú v roku 1984. Atestáciu z imunoalergológie absolvoval v roku 2007. Spolu s manželkou býva Svidníku od roku 1978, dcéra a syn sa zamestnali v Bratislave, kde už aj bývajú.

Maľovanie mal rád už od detstva, venuje sa mu od základnej školy. Mnoho vlastných olejomalieb daroval rodine a priateľom. Neskôr svoju záľubu rozšíril o fotografovanie. Najradšej fotografuje motýle, i keď si to vyžaduje trpezlivosť, dlhé a tiché čakanie, často nepohnuté státie. V minulosti fotografoval aj motýle, ktoré sa práve vyliahli z kukly prinesenej zo záhrady. Napriek tomu, že ho viacerí kolegovia, priatelia a primátori mesta Svidník vyzývali k vystavovaniu svojej umeleckej tvorby na samostatnej výstave, doteraz ju neorganizoval. Svoj čas venoval predovšetkým starostlivosti o chorých rodičov a svojej práci, ktorú má veľmi rád a svojim pacientom – deťom i dospelým, ktorí si ho obľúbili a majú radi. Výber z jeho fotografií motýľov bol vystavený počas XVIII. Bardejovských dní pneumológov a ftizeológov v Bardejovských kúpeľoch (10.–12. 5. 2012), ktorých organizačným zabezpečením bola poverená MUDr. Helena Leščíšonová.

Jeho fotografie si možno pozrieť na portáli „*ephoto.sk*“, pod menom „*fotografik*“. Mnohé boli ocenené ako TOP fotografia dňa.

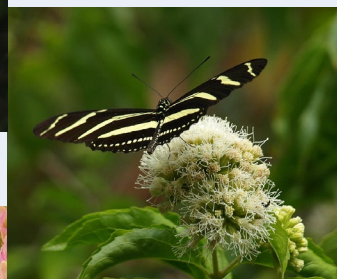
Nová generácia

Bábôčka príhlavová

Čas bábôčiek

Heliconius charithonia

Vretienka

MUDr. Štefan Bodnár, MPH

(* 14. 12. 1949)

MUDr. Štefan Bodnár, MPH sa narodil v Michalovej, okr. Brezno. Na základnú a strednú školu chodil v Košiciach. Lekársku fakultu UPJŠ v Košiciach absolvoval v roku 1974. Po promócií nastúpil do Nemocnice s poliklinikou (Okresný ústav národného zdravia) v Gelnici, do chirurgickej ambulancie. Má atestácie z chirurgie. V roku 1980 bol vyslaný pracovať do Líbye. Po návrate zmenil špecializáciu a následne atestoval z fyziatrie, balneológie a liečebnej rehabilitácie. V roku 1994 sa na základe konkurzného výberu stal primárom na Fyziatrisko-rehabilitačnom oddelení Fakultnej nemocnice Louisa Pasteura v Košiciach, kde pracoval až do dôchodku. Potom ešte ďalších 10 rokov pracoval v súkromnom rehabilitačnom centre v Košiciach. Ako rehabilitačný lekár sa zoznámil s košickými výtvarníkmi a v ich ateliéroch začal postupne skúšať maľovať a objavovať lásku k výtvarnému umeniu, ktorému sa venuje vo voľnom čase.

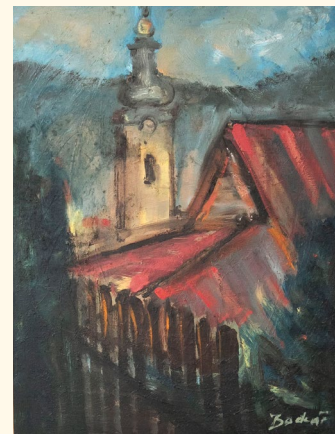
Hrnčiarska ulička v Košiciach, akryl

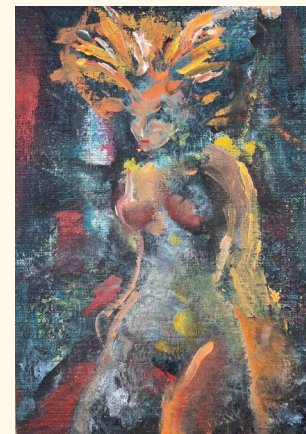
Akt, akryl

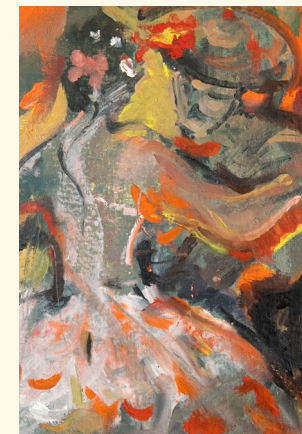
Polné maky, akryl

Smolník I., akryl

Karneval I., akryl

Karneval II., akryl

MUDr. Marek Kajan

(* 26. 4. 1996)

MUDr. Marek Kajan sa narodil v Komárne. Počas štúdia na základnej deväťročnej škole v Hurbanove tam navštevoval aj Základnú umeleckú školu, kde sa štyri roky venoval výtvornej výchove. Popri tom sa venoval aj spevu, kde získaval popredné umiestnenia. Dva razy, v roku 2006 a 2008 sa stal víťazom medzinárodnej spevákovej súťaže „*Juventus Cantii*“ na Základnej umeleckej škole Imricha Godina vo Vrábloch. Úspešne ukončil štúdium na Gymnáziu v Nových Zámkoch a už počas štúdia sa začal venovať aj štandardným a latinsko-americkým tancom. Počas 7 rokov získal finálové umiestnenia. Je trojnásobným majstrom Slovenska v plesových choreografiách (2014, 2017 a 2018), vicemajstrom Slovenska v plesových choreografiách, majstrom (2017) a vicemajstrom (2018) Česka v plesových choreografiách a finalistom v Majstrovstvách Slovenska v štandardných tancoch v kategórii „*Mládež 2015*“ a finalistom v Majstrovstvách Slovenska v desiatich tancoch v kategórii „*U21 2016*“. V roku 2015 bol prijatý na Lekársku fakultu UK v Bratislave, ktorú ukončil v roku 2021. Umeniu sa opäť začal venovať v druhom ročníku štúdia na LF UK, kde začal kresliť realistické anatomické obrazy. Postupne k nim začal pridávať kvety. Venuje sa aj pretváraniu svetových umeleckých diel, ku ktorým pridáva medicínsku tematiku. Najradšej tvorí ceruzkami a menej obrazov namaloval olejom a akrylom na plátno. Počas štúdia mal dve autorské výstavy – v januári 2019 v Nových Zámkoch v januári s názvom „*Ludské telo ako umenie*“ a vo februári 2019 v Hurbanove. Výťažok z predaja 600

kusov grafik daroval rôznym neziskovým organizáciám. Po ukončení štúdia na LF UK, v roku 2021 mal autorskú výstavu na Kongrese Slovenskej spoločnosti všeobecných lekárov Slovenska v Šamoríne – Čižstov, kde získal ocenenie laureát „*Orbis pictus*“. V novembri 2022 vystavoval svoje práce v Twin City v Bratislave. Po ukončení štúdia začal pracovať ako lekár na III. chirurgickej klinike LF UK NsP Milosrdní Bratia v Bratislave.

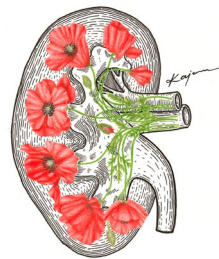
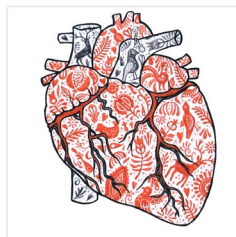

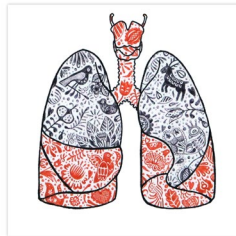
Foto uremicus,
ceruzka a čierny fix

Floral Heart, ceruzka

Welcome to the jungle, ceruzka

Na ľudovú nôtu, pero

Spolupráca, ceruzka